

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra 60 fillér.

2 óra 1.80 fill.

Videken:

1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Deák Ferencz-u. 18. sz.,

hová minden levelezés

és egyéb küldemény

czimzendő.

Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Lapzárás: este 10 órakor.

Felelős szerkesztő: Schaberl József.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Rendőri cenzura.

Kolozsvár, decz. 12.

(B. L.) A jog, törvény és igazság jelszava alatt ugyancsak szép dolgok mennek minálunk végbe. Ha Bánffy alatt történt volna ilyesmi, az egész parlament zugott volna a felháborodástól; ma azonban a Széll agyonbeszélő methódusa elaltat minden akciózt. Ha akkor meri a rendőrség betiltani egy tudományos egyesület szigoruan tudományos felolvasásait, olyan vihar támadt volna, hogy elképzelni sem lehet. Ma ellenben? — egy lagymatag interpellációra bérlik egy semmitmondó válasszal.

Vagy talán csak azért történt ez, mert csupán munkásokról van szó a felolvasás rendezői s m kegyelmes és méltóságos urak? De hát hol marad ilyenkor az a sokat emlegetett igazság? Csak annak szabad-e hát nálunk tudománnyal foglalkozni, kinek azt a rendőrség nagy kegyesen megengedi? Ez hát az a híres közszabadságunk! Másutt az állam maga támogat, kezdeményez olyan kurzusokat, amelyek a legszegényebb néposztály művelődését szolgálják. Nálunk? Nálunk a kormány, — a belügy-miniszter tiltja el meg azoknak is, akik a maguk lelkesedéséből teszik azt meg. És amellett elég szemérmellen magát szabadelvűnek nevezni, hivalkodni a híres hármass jelszóval!

Nós. hát újból igaza van a híres mondásnak: minden népnek olyan kormánya van, aminőt megérdemel. Egy nép, a mely eltűri, hogy a liberalizmus örve alatt, a törvény világos rendelkezése ellenére így fosszák meg emberi jogaitól, — nem is érdemel külön elbánást. Maradjon buta, maradjon műveletlen. Ha

nem tudja magáról ledobni azt az uralmat, a mely ilyesmit merészel — csak az történik vele, amire rászolgált. Végre is: a kormánynak mi érdeke, hogy a nép művelődjék? Hisz minél elmaradottabb, minél földhözragadottabb, annál könnyebb vele elbánni.

De hát a népfenség képviselői, a nép kegyelméből, a nép filléreiből uraskodó képviselő urak, hol maradnak ők? Nem vélik-e, hogy nekik is volna közük ehez a kérdéshez?

Hol az az erős akció, mely a kormány tulpásait megfenyítse s a rendőrséget megtanítsa, hogy hatalma nem végtelen? Hát csak a képviselői immunitás méltó arra, hogy miatta megtámadják a kormányt, a nép jogai nem?

Csak képviselő élvezhet-e hát Magyarországon törvényes védelmet, más nem?

Vagy a nemzet jogait csak az veszélyezteti, aki képviselőket buktat el; de az, aki liberális álarcz alatt rendőrállamot tűr meg ebben az országban, — az nem?

S a sajtó, a híres hatalom, hol marad? Hiszen csak egy lépés tovább s a rendőrség cenzura alá vetheti a lapokat is. Ma még csak a felolvasásokat köti bejelentéshez, holnap a sajtót kötelezi valami jelentkezésre, holnapután elfogatja azt, aki nem élteti mindezekért a szabadelvű vívmányokért a nagy Széllt, a dicső, páratlan, egyedül álló politikai nagyságot.

És így haladhatunk szépen tovább, egészen a hajdani abszolutizmus gyönyöreire. Gyönyörű tér nyílik meg a reakciós törekvések előtt szerencsés utat kívánnak rajta Széllnek, a jog harcosának, a törvényesnek, igazságosnak. Hisz csak az első lépés nehéz, az

állam üdve pedig takar mindent.

A reakció mindig ezt használta védfalul, mikor rabokat, elnyomottakat teremtett.

Az első, legnehezebb lépés már megvan, — csak bátran előre! Ez az ut vezet az abszolutizmus-hoz és a forradalomhoz!

**** A parlamenti vita.** Az a határozat, melyet a függetlenségi Kossuth-párt multkori értekezletén hozott s mely szerint a vitát tovább folytatják, — meglehetősen feltűnést keltett. Nem éppen indokolatlanul; mert noha kiválóan obstrukciós eszközök: névszerinti szavazások, személyes kérdések és házszabályok vitatása nem is jönnek a vitában alkalmazásra, — megis az idő rövidsége miatt az ily szelid obstrukció is könnyen veszélyessé válhatik a kormánynak. Eddig is hire jött már, hogy a katonai javaslatot elhalasztják a jövő évre; mindez azonban aligha menti meg Széll Kálmánt attól, hogy exlex az új évvel be ne álljon s vele ug. anaz a helyzet, melynek megszüntetése miatt most négy éve oly lelkesen fogadta őt az ország.

A „Borsszem Jankó“-ban pedig ismét aktuális lesz az ismeretes hosszunapi kép. Apponyiék csillaga mintha már pislogna. Innen van az idegeskedés Házelnök és miniszterium között.

Az egész helyzetre különben legjobban illik a Tisza ismeretes mondása: Seltens kommt was besseres nach!

**** Országgyűlés.** A képviselőház tegnapi ülésén naprenden az indemnitati tárgyalása volt. Az első szónok Uray Imre függetlenségi párti volt. Uray a függetlenségi párt zajos helyeslése közben fejtette ki álláspontját, a miért az indemnitást meg nem szavazhatja. Nagy tetszéssel fogadott beszéde után, Vertán Endre, Torda képviselője beszélt a javaslat ellen nagy hatással és pártja részéről sokan gratuláltak, midőn beszédét bevégezte.

Ember kinzás Kinában.

Kiacsu tartomány Kaumi városából írják egy német lapnak, hogy ott október hó 23 án volt ez évben a harmadik kivégzés. Mig az első két esetben az elítéltet lefejezték, a harmadikat most felakasztották, még pedig igen kegyetlen módon. Már a lefejezés is kínos látvány Chi-

nában, mivelhogy ezt a műveletet tompa kardokkal végzik, de a felakasztás igazán borzalmas látvány volt. Az elítélt rabló volt, aki Csajungtien városban egy bankárhoz tört be s eközben három embert oly sulyosan megsebesített, hogy még maig is munkaképtelenek. A rablót elfogatása után különféle kinzásoknak vetették alá, a hüvelykujjainál fogva felakasztották, éles vasakon térdeltették, egyes testrészeit huzgálták stb.

A kivégzés napján Kaumi város főutczáján a kailungot állították föl, négy darabb 2 és fél méter hosszú rudból készült akasztófát, melyek között egy fa nyakravaló függ. Ide hurcolták az elítéltet reggeli 8 órakor s a hóhérok a vonosztevő fejét a fakorongba szorítván, a magasba huzták, úgy hogy egész teste szabadon lógott, miközben a test sulyát a koponya hátsó fala és az áll viselte. E borzalmas helyzetben függött egy ideig a rabló, de csakhamar leeresztették a földre, hogy idő előtt meg ne haljon s hogy aztán újra a levegőbe huzzák föl. Ez a kinzás esti 8 óráig tartott s mert a ficzkó eléggé szívós életű volt s még el nem pusztult, a hóhérok egy feszítő fát vettek elő s ezt egy lánczonnal fogva az elítélt lábaiboz erősítették; a feszítőfa alsó végét a földbe ásott lyukba illetván, elkezdték lefelé nyomni, úgy hogy a magasban függő test csontjai szinte ropogtak, amint megnyultak. Egyre hosszabb és hosszabb lett az elítélt teste s a kegyetlen hóhérok még nyujtották lefelé. A rabló szemei végre rémesen kifordultak, a nyaka majdnem levált a törzsről, az utolsó hörgések halatszottak — s az egyik hóhér czynikus nevetéssel jelentette, hogy most már vége van. A nagyobb biztonság okáért pedig még egyet nyomott a feszítőfán. A halott aztán ott lógott vasárnap délig az akasztófán.

Altisztek a hadseregben.

Kolozsvár, decz. 12.

A pénzügyi bizottságban hol a katonai javaslatokat most tárgyalják, érdekes kijelentést tett báró Fejérváry. Válaszolva arra a követelésre, hogy a szolgálati idő leszállíttassék, rámutatott arra a nehézségre is, mely akadályul szolgál a leszállításnak: az altisztek beidézése.

Régi probléma ez a hadseregben és talán a legfontosabb. Tudvalevő, hogy a legénység kiképzése a szabályzat szerint tulnyomóan a valóságban pedig k. zárólag az altisztek vállára nehezedik. Ebből aztán a ferde helyzetek, bajok egész légioja származik.

Hajdan a legény kapitulációk egész sorát szolgálta ki, egyszer tanult bele a mesterségbe s egész életén nem jött ki belőle. Az ujonczág pedig úgy eloszlott a sok „apám“ között, hogy inkább beleszokott, semmint beletanították az akkor még egyszerűbb hadi tudományba. A tiszt tehát nem volt kényszerülve sokat foglalkozni a kiképzéssel.

Ma a létszám harmadrésze minden évben megújul s itt már kiképzésre van szükség. Ez tehát a tiszt feladata lenne. Igen ám, csak hogy a tiszt is ember akitől nem lehet követelni, hogy hajnali négytől délutáni öthatig ott legyen állandóan a legénységgel. Marad tehát — az altiszt.

Az pedig maga is épen csak hogy azoknál tud többet, akik nála is kevesebbet tudnak. Hat hónapig tanul nem sokat ugyan, de legalább némileg rendszeresen, — már amennyire oktatás rendszeres lehet a katonaságnál. Azután lassan feledi azt, amit tanult. Ez a rendes három-éves altiszt.

Van azután minden századnál egy továbbszolgáló, népiesen zupás altiszt. Ez voltaképpen a mindenés, rajta fordul meg kiképzés, bánásmód, rend, — minden. Neki is csak úgy, mint tisztjeinek, életpálya a katonaság; sőt még inkább. Mert ő érett korban, saját tetszéséből vonzóással lépett arra, míg tisztjei többnyire 14—16 éves korban szülik akaratóból jutottak a kadétiskolába s azért katonák, — mert nem rajtuk áll, mássá lenni. Ebben van éppen az altisztek oriási fontossága s anynyiban igaza van a miniszternek, hogy a két évi szolgálati idő kérdése volt aképen az altisztek kérdése. Ha az altisztek jók, a legénység kiképzése nem fog szenvedni a rövidebb szolgálat által.

Abban azonban nincs igaza, hogy emiatt az altiszti létszámot kellene szaporítani. Ezt a miniszter ur csak azért gondolja mert miniszter, akinek vajmi kevéssé van betekintése olyan dolgokba mint legénységi kiképzés. Elég századonként továbbra is ez az egy altiszt;

csak adjanak neki tisztességes fizetést és türethetőbb szolgálati állást, hogy a jelentkezők száma növekedjék s az anyagot jobban ki lehessen válogatni. Ezen fordul meg a kérdés. Mert ma bizony azért a maximális 90 koronáért nem marad senki a katonai kegyetlen szigor alatt még ha anynyira vonzódik is a katonai pálya felé. Hisz a csendőrségnél például egy év alatt viheti anynyira.

Ezt vegyék odafönn fontolóra s akkor kitűnik, hogy nem keltenek milliók a reformhoz. A 102 gyalogezrednél körülbelül négyezerre megy az altisztek száma; ahhoz pedig, hogy ezek fizetését rendezzük, nem kell százmillió. Futja bőven tizből is.

Két öngyilkosság egy kaszárnyában.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, decz. 1.

Debreczenből megrendítő eset hírért jelentik: Az ottani honvédhuszár laktanyában egymásután két közhuszár követett el öngyilkosságot egy napon. Az egyik életunt, Vastag György Egerből került Debreczenbe, ahol néhány hónap mulva leküzdhetetlen honvágy fogta el.

A fiatal legény a kaszárnyarideg, komor életet sehogysem tudta megszokni s vasárnap délután, mialatt bajtársai az udvaron és a vártán tartózkodtak, a legénységi szobában Mannlicherrel hasba lötte magát. Mire dr. Szauerwald ezredorvos megérkezett már haldoklott. A szerencsétlent a honvéd csapatkórházba szállították, ahol nem sokára kiszendvedett.

* * *

A másik öngyilkos, Krámer András, akit Szathmárról vezényeltek Debreczenbe a hadilétszám kiegészítésére. Vasárnap éjjel, néhány órával előbbi öngyilkosság után, hazatért a kaszárnyába, lefeküdt s az ágyban késével össze-vissza vágta testét. Előbb a szívébe döfte a kést, azután az ereit vágta föl s végül egész húsarabokat vágott ki testéből.

Reggel felé lettek csak figyel-

messő a bajtársak a hörgésre, fölköltötték az ezredorvost, aki Krámer sebeit bekötözte s a kórházba szállította. Krámer a veszélyen túl van már, de ha föl is épül, egész életére nyomorék marad. A kétszerencsétlen katona szüleit táviratilag értesítették az öngyilkosságról, az ezredparancsnokság pedig megindította a vizsgálatot.

Városi közgyűlés.

Kolozsvár, decz. 12.

A deczember havi rendes közgyűlés, tekintettel a karácsonyi ünnepre, kivételesen e hó 15-én, hétfőn fog megtartatni.

A közgyűlés legfontosabb tárgyát a város jövő évi költségvetési előirányzata képezi, mely a szakbizottságok és a tanács javaslatával együtt terjesztetik elő. A városi bizottsági tagok számának fölemelése iránt dr. Váraçy Aurél b. tag által beadott indítványt szívtén e közgyűlés fogja tárgyalni.

Bemutattatik továbbá az igazoló választmány jelentése, melylyel a legtöbb adót fizető városi bizottsági tagoknak 1903. évre összeállított névjegyzékét betervezi, Ezzel az ügygyel kapcsolatosan fog a közgyűlés intézkedni az iránt, hogy a Hirschfeld Lajos halálával a monostori választókerületben megüresedett bizottsági tagsági hely választás útján betöltsék. A választás valószínűleg e hó 28-ára tüzetik ki.

A közgyűlés napirendjére egy pár választás is felvetetett. Ez alkalommal fogják választás útján betölteni a bünygyi osztály vezetésével megbízott alkaptányi állást és a II. aljegyzői állást. A közigazgatási bizottság 5 tagjának mandátuma az év végén lejárván, a tagsági helyek is most lesznek betöltendők. A deczemberi közgyűlés előreláthatólag több napot fog igénybe venni.

HIREK.

Kolozsvár, decz. 12.

— Naptárunk. Valóságos ostromnak volt tegnap kitéve k-

dóhivatalunk. Olvasóink tévesen értelmezték a naptárra vonatkozó hirdetésünket és tegnap, az utolsó szelvény megjelenése napján tömegesen jöttek fel a naptár átvétele végett. Ezért tudatjuk olvasóinkkal, hogy *fali naptárunk* még nyomás alatt van és csupán *korácsony hetében* fog megjelenni. Addig tehát olvasóink szives türelmét kérjük.

— **Uj egyetemi magántanár.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter Kiss Albert dr. kecskeméti ev. ref. jogakadémiai ny. rk. tanárnak a kolozsvári Ferencz József magyar kir. tudomány-egyetem jog- és államtudományi karán a magyar magán jogól történet tanárrá kinevezését.

— **Hirtelen halál.** Tragikus sors érte Simon Ferencz Unió utcazi ezukrászt. Tegnap délután az Unió utcában hirtelen összeesett és mire a járőkelők által előhívott mentők odérkeztek, már halott volt. Az 57 éves embert hirtelen szívszélhűdés érte.

— **Acsmesterek sérelme.** A kolozsvári acsmesterek együttes felirattal fordulnak a kereskedelmi miniszterhez. Feliratukban rámutatnak arra a visszásságotra, hogy míg a kőművesmestereket az ipartörvény följosítja arra, hogy házak fölépitését elvállalhassák addig nekik ez a jog megadva nincs. A kőműveseknek tehát módjában áll olyan munkálatok teljesítését is elvállalni, melyek nem vágnak ebbe a szakmába. Természetesen az ily munkákat nem maguk végzik el, hanem azt acsmestereknek adják albérlébe, kik tehát csak másodkézből juthatnak keresethez, a kőművesvállalkozók útján. Így aztán, míg a kőművesek hasznot huznak oly munka után is, melyet sem nem végeznek, sem végezni nem is képesek, addig ők munkájuk után kevesebb haszonnal kénytelenek megelégedni anélkül, hogy a különbözetből a közönségnek haszna lenne. Rámutatnak arra is, hogy ily viszonyok között segédjeiket sem képesek megfelelően díjazni, ami ebben a különben is szezonhoz kötött szakban nagy hátránvuk-

TÁRCZA.

Flórián uram leányai.

A „Kolozsvári Ujság“ tárczája.

Írta: Konez Béla.

(Vége.)

— Édes lelkem jó anyám! sóhajtott föl Anna és még egy futó pillantással körültekintett a szobában, a melyben egyszer szerelme egén boldogsága mosolygott feléje.

Aztán gyorsan magára öltötte kabátját s a kalapot fejére igazítva megfogta az apja kezét.

— Mehetünk apám! — szólott s szemében egy könnyesepp jelent meg, hogy sirhalma legyen a multnak és reménye, föltámadása a jövőnek.

Tanács Flórián sutogott valamit, a mikor becsapta magok után az ajtót. Talán megátkozta

azt a kis szobát a gazdájával együtt.

Egészen könnyebbülten érezték lelküket, a mint az utcára leérve keblökbe szivhatták a tiszta léget.

Nem beszéltek már a megtörténekről, egész lényüket csak a jövő álma töltötte be, a midőn egyszerre csak az egvik mellékutcából nagy kiabálás lárma zavarta meg boldog csevegésüket.

— Tolvaj! Rabló! Fogják meg! halatszott ki a zsvajból a kiáltás, és futó léptek zaja vegyült az ordítózás közé.

Tanács Flórián és leánya meglepetve állottak meg az utca sarkon és megdöbbsentek az eléjük táruló látványtól.

Egy férfi rohant elől, utánna egy nagy tömeg ember, rendőr, a kik folyton azzal üldözték a menekülőt. Tolvaj! fogják meg!

A mikor a sarokhoz közeledtek, Tanács Flórián hirtelen ug-

rással a férfi előtt termett és vasmarkával megragadta annak karjait.

Irtózatos dühvel akart kiszabadulni az üldözött kezei közül, de Tanács Flórián erejével szemben megtört minden tehetsége, ügyessége.

A másik pillanatban már körül özönlötte őket a tömeg és a rendőrök átvették Tanácstól a tolvajt.

Éppen ahhoz a lámpához viték, a hol Tanács Anna remegve várta apját és fölsikoltott, a mint a gáz világa annak az embernek az arcára esett.

Tanács Flórián pedig kaczagott, lelke mélyéből kaczagott:

— Rezgő uram, ha, ha, ha! nem bottal ver az Isten!

A mikor aztán megtudták, hogy Rezgő Tivadart tetten érték, a mint betörést kísértett meg egy takarékpénztárnál — sietve hagyták ott a tömeget és folytatták utjukat haza felé.

Tanács Flóriánt azonban a

káröröm nem hagyta nyugodni. egyre csak azt suttogta magába „nem bottal ver az Isten.“

* * *

És vessünk most egy pillantást még a Tanács házba.

A viszontlátás leirhatatlan örömei után egy pillanatra kiküldötte a szobából Tanács Flórián Rózsikát és Katikát.

Aztán oda ment a feleségéhez, aki boldogan csókolta meg megtért leányát — és átölelve mindkettőt édesen szólott Flórián asszonyhoz.

— Tudod, hogy nemsokára nagyanya és nagyapaleszünk? Flórián asszony reabámult az urára:

— És te örülsz ennek? Megbocsátottál leányodnak?

— Egy feltétel alatt! választott Tanács és még jobban szívéhez ölelve anyát és leányt, mosolyogva folytatta:

— A feltétel pedig, hogy fia legyen.

ra van. — A feliratot, melyet az egész országba szétküldenek, küldöttség fogja átadni Láng Lajos miniszternek.

— **A képviselőválasztók névjegyzékei.** Az országgyűlési képviselőválasztók jövő évi névjegyzékeit a központi választmány szombaton délelőtt tartandó ülésében fogja véglegesen megállapítani. Ez ülésen intézkedik a központi választmány az iránt is, hogy a négy példányban kiállított névjegyzékek a törvény értelmében megfelelőleg elhelyeztessenek.

— **Hunyadi-téri gyilkosság.** Az elmúlt nap folyamán fordulat történt a nyomozásban. Az ügyészségen kihallgatták úgy *Abrudán* Andrászt, mint a szintén átkísért *Pap Nyikulajt* s egész sorát a tanuknak. Kiderült itt, hogy *Pap* lopásért volt már büntetve, míg *Abrudán* emberölésért ült 3 évet. Azt azonban állhatatosan tagadta mind a kettő, hogy a mostani esetben részük lett volna, nem felel tehát meg a valóságnak egyik helyi lapnak ezzel ellentétes híradása. Azonban az egyik tanu, *Masztán Miklós*, fölülte terhelően vallott *Abrudán* nézve. Vallomása szerint ugyanis látta, hogy *Abrudán Somtyelekánt* nyakánál megragadva, háromszor melle felé sújtott másik kezével. Noha azt nem állíthatja biztosan, hogy kés volt-e nála, vallomásával mégis körülbelül eldöntöttek látszik, hogy a tettes — mint azt előre jeleztük — *Abrudán* volt. Nehezíti a nyomozást, hogy a kés még eddig sem került meg s így annak hollétéről csak *Abrudán* adhat majd fölvilágosítást, ha vallomásra szánja el magát. Amilyen konokul tagad, úgy látszik, hogy ezt csak akkor fogja megtenni, ha a bizonyítékok súlya alatt makacssága megtörik. Már csak azért is, mert praxisa már van az ilyen dolgokban és bizonyára azt is tudja, hogy büntetett elfőlelte nyomós sulyesbitó körülmény lesz a büntetés kiszabásánál.

— **Ismeretterjesztő előadás.** Az iparos segéd munkások képzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság 1903. évi december hó 14-én (vasárnap) délután 3 órakor a Városház közgyűlési termében ismeretterjesztő előadást rendez. Előadást tart: *Dr. Veres Vilmos*: „A föld alatti utazásomból”

— **A kolostor titka.** Jászvásárból jelentik, hogy a goliai tébolydában megtartott szemle alkalmával *Oszti Heléne* nevű feltűnően szép leányra akadtak, aki egész értelmesen a felett panaszkodott, hogy a *Cacrecœur* nevelőintézet növendéke volt, a hol azonban a főnöknővel összeveszett, a miért is bosszúból a tébolydába záratta. Az eset mindenfelé kinos feltűnést kelt s a vizsgálatot megindították.

— **Csetz tábornok bucsuzik.** Csetz tábornok lemondott a reményéről, hogy hazájába valaha visszatérhesen. Orvosai nem tartják lehetségesnek, hogy kibírja a hosszú utat. Emiatt, fájó szívvel bár, lemondott arról, hogy hazáját viszontláthassa. A kolozsvári országos ereklje muzeum elnökéhez intézett levelében meghatározott hangon veszt búcsút honfitársaitól, ismerőseitől.

Köszönetet mond *Szell Kálmán* miniszterelnöknek, amiért hozzájárult, hogy hátralevő napjait anyagi gond nélkül élje le. A muzeum a Kolozsvárt megjelenő Történelmi Lapok decemberi számában tette közre az erdélyi hadsereg még élő, de rangban legmagasabb katonájának levelét és közli családjainak arcképét. A muzeum a tavasz elején bizottságot küld *Csetz* tábornokhoz, amely a bucsu levélre élőszóval fogja tolmácsolni a nemzet fiainak tiszteletét és szeretetét, valamint őszinte háláját.

— **Öngyilkosság a temetőben.** Megrendítő öngyilkosság történt Zágrábban. *Dobrin Gusztávnak*, a horvát kereskedelmi társaság egyik főtisztviselőjének nemrég meghalt egyetlen gyermeke. Az apát a súlyos veszteség valószínűleg buskomorra tette s heteken át öngyilkosság eszméjével foglalkozott. Tegnapelőtt a hivatalában aztán eltökélte, hogy eldobja magát az életet. Levelet írt a feleségének, amelyben azt mondta, hogy gyermeke sírjánál akar meghalni. A szegény asszony azonnal a temetőbe sietett. Abban a pillanatban, mikor a sír mellé toppant, *Dobrin* fejbeltte magát és meghalt.

— **Leányokat vegyenek!** Orosz újságok írják azt a különösen hangzó hírt, hogy Koreában a rossz aratás következtében óriási mérveket öltött az asszony és leányvásár. Mint az árakat, úgy viszik őket a piacra. A vásár napján bejárvák a nagy sokaságot a piacra az eladók s maguk előtt vezetve az eladó leányokat és asszonyokat, hangos szóval kínálják áruikat. Az egész piac vízhangzik az ajánlgató kiáltásoktól:

— **Leányokat vegyenek!** Szép leányokat! Olesó leányokat!

Az árakat itt is a kereslet szabja meg leginkább, azonban természetesen nagyban befolyásolja a kot, a testi fejlettség és a szépség. Új leánygyermek tizenkét és fél korába kerül, egy 13—14 éves leány 150—200 korona. Gazdagabb kereskedők úgy is manipulálnak, hogy olesó pénzen összevásárolják a szegény emberek leányait, egy bizonyos ideig etetik, valósággal hizlalják s mikor ily módon persze mutatósabbak, szép haszonnal tudnak rajtuk.

— **Érdekes magyar találmány** az ugynevezett csodás kivitelű „műíróasztal”, a melyet az országban mutogatnak egy idő óta; egy dunántúli egyszerű magyar iparos főzte le találmányával a furfangos nyugatot. A csodás műíróasztal ugyanis egymagában egész lakásberendezés. Egymagába formájára íróasztal, de könnyű kezeléssel kisebb-nagyobb ebédlő asztallá, gyermek asztallá, ruganyos ágygyá, házi konyhává, mosdóvá s ib. alakítható, van benne betörés ellen biztosított pénzszekrény, festőállvány, másoló prés, éjszekrény és még számtalan más hasznos dolog. E rendkívül érdekes találmány lehetőleg már ma megfog érkezni, hogy mi is megcsodálhassuk e találmányt. Ezen műremek tárgyat a *Weszlényi-M. utca* (Hid-utca) egyik bolt helyiségében mutatja be a derék föltaláló, a mire már előre is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Irodalom.

Szépirodalmi lap Kolozsvárott.

A napokban említést tettünk már arról, hogy az egyetemi ifjuság körében mozgalom indult meg egy szépirodalmi lap létesítése iránt. Akkor csak röviden érintettük a kérdést, mely azóta anynyira előre haladt, hogy a legközelebbi napokban végleges döntés fog történni benne.

Anynyi meghiusult kísérlet után valóban ideje volna már, hogy ez a nagy társadalmi szükséglet végre megvalósíttassék. Jó kezekben látjuk az ügyet: az Egyetemi Kör s az egyetemi ifjuság kezében. Erdemén nagyon alul becsült tényező minálunk az ifjuság, mely pedig nem érdemi meg ezt a kicsinylő semmibevevést. Lehet, hogy kiforrottságra, anyagi erőre nem vetélkedhetik társadalmunk egyéb faktoraival, de van egy tulajdonsága, ami a többi fölül emeli: lelkesedése. Annak lángja még eddig mindenkor megtartotta a kellő korlátok között és biztosította számára minden bizalmatlan prófécia daczára a sikert. S míg a nagyságos és méltóságos faktorok medítáltak és tanulmányoztak, addig az ifjuság meg gondoltan, de nem gondolkozva ugratott neki az akadálynak és a huszáros bravur többnyire sikerült. Akkor aztán megmozdultak s nagyságos és méltóságos körök is; de valahoi valami hiányzott — és a dolog többnyire nem sikerült.

Azért nem tartunk azokkal, akik fölteszik a vaskalapot s a kerek pápaszemet, mihelyt az ifjuság valamely tettéről van szó s rögtön készek a böles mondással: az ifjuság tanuljon! az a feladata!

Hiszen ez igaz; de ép úgy igaz minden más foglalkozásra nézve is. Mindekinek van kenyéradó pályája; tisztán közéleti szereplésért senki sem létezik. De ok ez arra, hogy ne is vegyenek abban részt? Végre is: nálunk, kisebb városban, kevesebb a társadalmi erő s az ifjuság részvételéről nehezebben mondhatunk le.

Szívesen üdvözljük az ifjuságot e czél szolgálatában és kívánunk annak a czélnek teljes sikert. Bizalommal nézünk az elé: az ifjuságnak alig van eddig még takargatni való fiaszkója. Reméljük, most sem lesz; csak akarjon ép úgy, mint máskor tudott. Az ne riaszsa el, hogy vannak más faktorok, kik efelé inkább hivatják. A szépirodalmi lap itt nemzeti missziót van hivatva teljesíteni; ebben pedig szabad a tér mindenki számára. Az van hivatva és arra, aki és amire vállalkozik; és aztán — mindent igazol a siker!

Színház és Művészet.

Egy párisi regény. Feuillet rég nem adott drámája szombaton kerül színre. *Chevriai* báró szerepét *Megyeri* igazgató játssza. *Szakács*, *Szegő*, *Tóvölgyi Margit*, *T. Halmi Margit*, *Laczkó Aranka* lesznek a darab főszereplői.

Karácsonyi álom. Gárdonyi

Géza színműve legközelebbi újdonság, melynek előkészületeit már megkezdték.

Kertész Ödön, a m. kir. Opera jeles tenoristája vasárnap este *Erkel* Hunyadi Lászlójának címszerepét fogja énekelni, mint vendég.

Színházi mesor:

Szombat: Egy párisi regény.
Vasárnap: d. u. III. Richard.
este: Hunyadi László.

KÖZGAZDASÁG.

Gabona-árak:

A tegnapi hetivásáron a gabonaárak a következők voltak:

	kor. fill.	kor. fill.
Buza — — —	14 —	15 40
Rozs — — —	10 40	11 60
Ó-törökbuza —	13 20	13 60
Új-törökbuza —	10 —	10 40
Takarmány-árpa	10 60	11 —
Árpa jobb — —	11 60	11 80
Zab — — —	10 40	10 60

értve mind m. mázsánként, vagyon áru és a helyi vasut állománánál átvéve.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, péntek decz. 12-én.

először:

Uj nász.

Dramolett. Irta: Papp Mihály.

SZEMÉLYEK:

Vértess György — — *Papp Klára*, neje — — *T. Halmi Dr. Török* — — *Szakács Terebesi Béla* — — *Tompa Ferencz* — — — *Szegő*

Ezt követi:

Pillangó kisasszony.

Dráma. Irta: Belasco Dávid.

SZEMÉLYEK:

Pinkerton — — — *Tompa Kitty*, a felesége — — *Gál Sharples* — — — *Szegő Yamadori* — — — *Dezséri Nakodo* — — — *Ligetű Pillangó kisasszony* — *Szabó Suzuki* — — — *K. Arpási*

Végül:

A 8 pont.

Vigjáték. Irta: Murger.

SZEMÉLYEK:

Dobreul — — — *Dezséri Santenis* — — — *T. Halmi Gerard Raoul* — — *Megyeri Róza* — — — *Hegedűs*

Kezdeté este 7 órakor.

Kiadó-tulajdonos:

SCHABERL JÓZSEF.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉSEK.

Asszony, asszony az akarok lenni. Levele van a kiadóban.

Toreador. Levele van a kiadóban.

Bánatnak Levele van a kiadóban.

Mákvirág. Levele van a kiadóban.

Buzavirág. Levele van a kiadóban.

29 éves szakképzett önálló iparos komoly czéltől óhajt egy oly hozzávaló háziasszonyt, szép fiatal leánynyal, kinek legalább 1500 kor. hozománya van. Leveleket jelezve „Barna“ jellegével a kiadóba kér.

Három jó barátné, kettő barna és egy szőke, tisztességes iparosokkal szeretnének megismerkedni. Csak komoly levelekre válaszolunk. — Szőkének jellegével „Szerény“ barnának „Bánat“ és „Jó kedv“. — Leveleket főpostára post-restante.

Egy előkelő magánhivatalnok kinek évi fizetése meghaladja a 2000 forintot, nősülni óhajt. — Osztás kö. oly ajánlatokra válaszol, fiatal, barna hozománygyal rendelkező hölgyek leveleire. Leveleket „Tilu“ jellegével Sáros-utca 5 szám alá kér.

29 éves szakképzett önálló iparos komoly czéltől megismerkedni óhajt egy oly hozzávaló háziasszonyt, szép fiatal leánynyal, kinek legalább 1500 korona hozománya van. Levelet „Barna“ jellegével a kiadóba kér.

KINALAT:

Ar.osa, 15 kottával, mely még egész új, eladó a Fellegvári-ut 100.

2 utcái és 2 udvari butorozott szoba azonnal kiadó. Bővebbet Sétatér-u. 7 szám.

Tanítást vállal erélyes és tanításban gyakorlott egyetemi hallgató (obéd-kosztérius). Levélteli megkeresést „Szorgalom“ címen a kiadóba kérek.

Ügyes varró, ki a szabászatot is teljesen érti, magán házhoz vagy varrodába azonnali belépésre ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy fiatal mechanikus állást keres. Czim a kiadóban.

Egy ügyes fiu fényképezés tanulóinak felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

NEUSTEIN FÜLÖP

czukrozott

hashajtó labdaccai

Mit már évek óta a legelőkelőbb orvosok, mint hashajtó és oldószert ajánlanak, nem gátolják az emésztést és teljesen ártalmatlanok. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs, mely 8 doboz, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. — 2 kor. 45 fill. előleges beklúdzása után 1 tekercs portómentesen küldetik meg.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent Lipóthoz“ címzett gyógyszerháza
Wien, I., Plankengasse 6

A volt HUNGARIA-étterem

melléklakással együtt
1903. január hó 1-étől **KIADÓ.**

Tea-estélyre vagy más alkalmi czélokra megfelel. — Értekezhetni: **ÁRVAI ENDRE** as. talosnál, Wesselényi Miklós-u. 5. sz.

Vérgyógyítás (Hemopatia). Új és eredeti 15 év óta kipróbált gyógymód, amely hazánk és a külföld jobb köreiből általános elismerésnek örvend. Rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva asthma, szív-, gyomor-, hólyag- és idegbajokban, vér- és borbántalmak ellen és kizárja az elmezavar és szélhűdes beálltát. A kezelése kellemes, nem gátolja a beteg napi foglalkozásában és tartós, gyökeres gyógyulást eredményez. E gyógymód megalapítója **Dr. Kovács J.** fővárosi orvos, a kinek *Buda-pestben, V., Váci-körút 18. sz.* alatt egy, ezen czélra berendezett orvosi rendelő intézete van, melyet mindazoknak legmelegebben ajánljuk, akik a fent elősorolt bajok valamelyikében szenvednek. **Dr. Kovács J.** levélteli megkeresésre készségesen válaszol.

Üzletváltoztatás

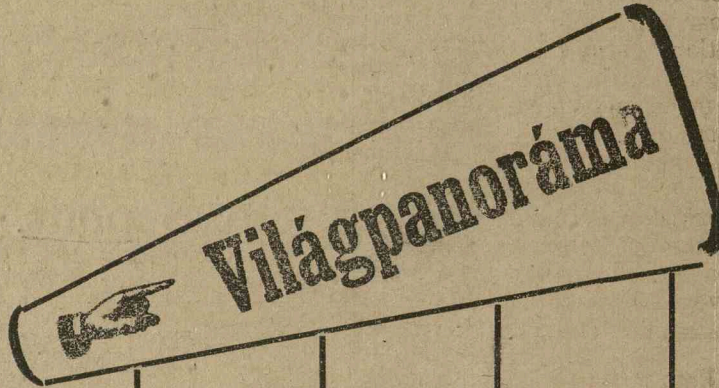
miatt egy jó forgalmu **sarokkoresma** és **fűszerüzlet** házzal és melléképülettel együtt szabadkézből azonnal

eladó vagy kiadó.

Bővebb felvilágosítást kiadóhivatalunk ad.

KOLOZSVART, Szentegyház-utca 3. sz.

Egy képsorozat nem ismételtetik.



Egy képsorozat nem ismételtetik.

1902. december 7-től december 13-ig.
SZIÁM — ÁZSIA.

Belépti díjak: felnőttek részére 40 fillér. Tanulók, gyermekek és katonák örmestertől lefelé 20 fillért fizetnek. Jegyek előre válthatók Müller u. óda Somlyai M. átvégkereskedésében Kossuth Lajos-utca 4. sz. Egy jegy 30 fillérjével. Előfizetés 8 jegyre 2 korona 40 fillér.
a Világpanoráma igazgatósága.

Nyom. Schaberl József „Gutenberg“ könyvnyomdájában Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 18. sz.

Karácsonyi vásár!!!

Hol a Mikulás!?!?

Azt kérdezzük, az vitatjuk, Karácsonyra mit is hozunk És az új év ünnepeire Kedveseink örömeire. Jöjjetek el szeretettel **Szolgálok én árjegyzékkel** S megszabadulsz minden gondtól Vezet-mindent raktároból. Varrógépet, vagy kerékpárt, Flótát, gitárt és cziterát **Hasznos tárgyat, nem játékszert** **Rea olcsón tehetsz most szert.** Hisz tudjátok, hogy Bernáthnál Szolid ám a kiszolgálás. Tekintsük meg az üzletét, Avagy kérjük árjegyzékét, S a mit csak a szemünk kíván Teljesíti ő szaporán. Előre hát, ne tétovázz **Csak e hirdetésre vigyáz!**

Bernáth E. Sándor,

a m. kir. posta és távirada szállítója, varrógép, kerékpár és hangszerraktára **Kolozsvár.**

Motorikus erőre berendezett javító műhely **Egy valódi Singer új varrógép 36 frt.** 10 évi jótállással.

Braun Mihály

- hangszerkészítő.
- Nagy javító műhely, nagy
- raktár az összes hangszere
- rek és azok alkatrészeinek.
- **Kolozsvár,**
- Vesselényi Miklós-utca 18.



VIZVEZETÉKSZERELŐ.

Fellegvári-ut 28. Elvállal minden e szakmába vágó munkát. Javítást gyorsan eszközöl.

Megfelelő kezesek mellett részletfizetésre is szolgálok.

Mindennemü butorok, tükrök, képek, továbbá festett és matt raktáron vannak. Továbbá készítek épület, portál, boltok és különleges ékszerberendezéseket. Elvállalok butorok tisztítását, javítását és csomagolását. Tervezet, avagy mintalapok szerint szoba-berendezése rendezése tanuskodik. — Megfelelő kezesek mellett részletfizetésre is szolgálok. Több évi tapasztalatom

ÁRVAI ENDRE
— MŰASZTALOS —
KOLOZSVÁRT,
WESSELÉNYI M.-U. 5. SZ.

melyet Magyarország és külföld több nagy városában szereztem, azon kellemes helyzetbe jutott, hogy a legkényesebb igényeknek is meg tudok felelni. — A n. é. közönség pártfogását kérve, maradok alázatos tisztelettel — **ÁRVAI ENDRE,** műasztalos.

Megfelelő kezesek mellett részletfizetésre is szolgálok.

HIRDETÉSEK legolcsóbb árban főlvetettnek a „Kolozsvári Ujság“ kiadóhivatalában.

Horgony rozs kenyér.

Horgony rozs kenyér.

Egészségügyi szempontból kifogástalan és legjobb ízű kenyér. Minden egyes kenyér horgony jeggyel van ellátva. ✦ ✦ ✦ ✦

Van szerencsém a b. közönség figyelmét felhívni a sütődémben készült kiváló minőségű és ritka jóízű

házi rozs kenyérre,

mely naponta frissen a **Deák Ferencz-utca 10 sz.** alatti üzletben és **Széchenyi-tér 9 sz.** alatti levő sütődémben kapható. **A TULAJDONOS.**

Horgony rozs kenyér.